

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@ca.minjust.gov.ua,

themis@ca.minjust.gov.ua,

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,

код згідно з ЄДРПОУ 00015622

**Міністерство освіти і науки
України**

**Щодо копії Закону України
від 18 грудня 2025 року № 4742-IX**

Міністерство юстиції України у зв'язку з листом Секретаріату Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2025 року № 32207/0/2-25 опрацювало копію Закону України «Про академічну доброчесність» (далі – Закон), прийнятого Верховною Радою України 18 грудня 2025 року за № 4742-IX, що надійшов на підпис Президентіві України, та в межах компетенції повідомляє, що у разі визнання за доцільне застосувати до прийнятого Закону право вето просимо врахувати такі пропозиції.

Статтею 40 Закону пропонується врегулювати правовідносини у сфері позбавлення наукового ступеня, ступеня вищої освіти, вченого звання.

Абзацом п'ятим частини восьмої статті 40 Закону визначено, що, якщо на момент набрання чинності рішенням про позбавлення особи наукового ступеня, ступеня доктора мистецтва, ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій), вченого звання така особа обіймає посаду, кваліфікаційні вимоги до якої та/або умови конкурсу передбачають обов'язкову наявність відповідного наукового ступеня, ступеня доктора мистецтва, ступеня вищої освіти та/або кваліфікації (кваліфікацій), та/або вченого звання, вона звільняється з такої посади відповідно до пункту 2 частини першої статті 40 Кодексу законів про працю України.

При цьому частиною одинадцятою статті 40 Закону встановлено, що визначені цією статтею процедури позбавлення наукового ступеня, ступеня вищої освіти, вченого звання не є адміністративними процедурами, що, на нашу думку, фактично свідчить про виведення вказаних правовідносин з-під дії Закону України «Про адміністративну процедуру» (далі – ЗАП), який є базовим законодавчим актом, що регулює відносини органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, інших суб'єктів, які відповідно до закону уповноважені здійснювати функції публічної адміністрації (адміністративні органи), з фізичними та юридичними особами щодо розгляду і вирішення адміністративних справ шляхом прийняття та виконання адміністративних актів.

СЕД АСКОД

Міністерство юстиції України

№ 186158/17644-4-25/7.2.3 від 26.12.2025

Підписувач Сугак Людмила Петрівна

Сертифікат 382367105294AF9704000000F08B0100F0112304

Дійсний з 02.07.2025 10:11:05 по 02.07.2026 10:11:05

У свою чергу звертаємо увагу, що відповідно до положень ЗАП адміністративний акт – це рішення або юридично значуща дія індивідуального характеру, прийняте (вчинена) адміністративним органом для вирішення конкретної справи та спрямоване (спрямована) на набуття, зміну, припинення чи реалізацію прав та/або обов'язків окремої особи (осіб).

Адміністративний орган – орган виконавчої влади, орган влади Автономної Республіки Крим, орган місцевого самоврядування, їх посадова особа, інший суб'єкт, який відповідно до закону уповноважений здійснювати функції публічної адміністрації (пункти 1, 3 частини першої статті 2 ЗАП).

Визначені в ЗАП принципи адміністративної процедури, які реалізуються через систему норм ЗАП та стосуються всієї діяльності публічної адміністрації, поширюються також на адміністративну діяльність адміністративних органів, що не вимагає прийняття адміністративних актів (частина друга статті 4 ЗАП).

Варто зауважити, що частиною другою статті 1 ЗАП встановлено вичерпний перелік відносин, на які не поширюється дія ЗАП, при цьому у вказаному переліку не визначено правовідносин щодо процедури позбавлення наукового ступеня, ступеня вищої освіти, вченого звання.

Так, можна дійти висновку, що процедури позбавлення наукового ступеня, ступеня вищої освіти, вченого звання, які впливають на право зайняття певної професії, містять ознаки адміністративного акта, оскільки це акт у тому числі про надання/підтвердження права особи на зайняття певною професійною діяльністю. Таке набуте право особою (у тому числі на певний період часу) є частиною її спеціального статусу і не залежить від роботодавця.

Слід зазначити, що ЗАП поширюється на ті види діяльності, в яких держава частково здійснює регулювання та/або делегувала таке право іншому суб'єкту.

Додатково звертаємо увагу, що Європейська Комісія ще за підсумками 2023 року у своєму звіті щодо євроінтеграційних прагнень України наголошувала, що Україна має утримуватися від запровадження нових винятків щодо поширення дії ЗАП, оскільки це знизить загальний вплив закону на захист прав громадян та розцінюватиметься як відхід від стандартів Європейського Союзу.

Також підпунктом 2.4.4.7.2 пункту 1.1 розділу 1 «Підвищення ефективності системи запобігання і протидії корупції» Заходів з виконання Державної антикорупційної програми на 2023–2025 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04 березня 2023 року № 220, Міністерству юстиції України встановлено завдання щодо моніторингу та надання обґрунтованих висновків-заперечень до проєктів законів, які передбачають зміни, спрямовані на звуження предметної сфери дії ЗАП.

Завізована копія Закону додається.

Додаток: на 1 арк.

**Заступник Міністра
з питань європейської інтеграції**

Людмила СУГАН